

Raport privind activitatea Serviciului Fiscal de Stat pe parcursul anului 2012

1. Realizarea sarcinii anuale de colectarea a impozitelor la bugetul public național

Conform datelor din Sistemul Informațional al Serviciului Fiscal de Stat, la situația din 31.12.2012, suma plăților acumulate la bugetul public național a constituit 19028,1 mil. lei, sau cu 60,1 mil. lei mai mult față de plan, planul de venituri fiind realizat la nivel de 100,3%. Comparativ cu anul 2011, au fost acumulate venituri mai mult cu 3098,3 mil. lei sau cu 19,4%.

Separat pe bugete, situația se prezintă în felul următor:

- **bugetul de stat** – au fost încasate 5995,3 mil. lei sau cu 45,8 mil. lei mai mult decât planul stabilit, planul de venituri fiind realizat în perioada menționată la nivel de 100,8%. Comparativ cu 31.12.2011, s-au încasat cu 1198,0 mil. lei sau cu 25,0% mai mult;

- **bugetul unităților administrativ-teritoriale** – au fost încasate 4181,0 mil. lei sau cu 87,3 mil. lei mai mult decât planul stabilit, planul de venituri fiind realizat în perioada menționată la nivel de 102,1%. Comparativ cu 31.12.2011, s-au încasat cu 1178,4 mil. lei sau cu 39,2% mai mult;

- **bugetul asigurărilor sociale de stat** – a fost încasat 7126,2 mil. lei sau cu 48,6 mil. lei mai puțin decât planul stabilit, planul de venituri fiind realizat în perioada menționată în mărime de 99,3%. Comparativ cu 31.12.2011, s-au încasat cu 574,9 mil. lei sau cu 8,8% mai mult;

- **fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală** – a fost încasat 1725,6 mil. lei sau cu 24,4 mil. lei mai puțin decât planul stabilit, planul de venituri fiind realizat în perioada menționată la nivel de 98,6%. Comparativ cu 31.12.2011, s-au încasat cu 146,9 mil. lei sau cu 9,3% mai mult.

2. Despre restanță

Restanța față de bugetul public național la situația din 31.12.2012 a constituit 1387,5 mil. lei, fiind majorată față de 01.01.2012 cu 140,3 mil. lei sau cu 11,3%. Separat pe bugete, situația se prezintă astfel:

Separat pe bugete situația se prezintă în felul următor

- **bugetul de stat** – restanța la 31.12.2012 a constituit 440,3 mil. lei, fiind majorată cu 102,2 mil. lei față de începutul anului 2012 sau cu 30,2%.

- **bugetul unităților administrativ-teritoriale** – 213,8 mil. lei, majorarea fiind cu 38,6 mil. lei sau cu 22,0% față de începutul anului 2012.

- **bugetul asigurărilor sociale de stat** – 715,5 mil. lei, reducere cu 3,4 mil. lei sau cu 0,5% față de începutul anului 2012.

- **fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală** – 17,8 mil. lei sau cu 2,9 mil. lei mai mult decât la situația din 01.01.2012 sau cu 19,5%.

3. Implementarea Programului de Conformare a contribuabililor pentru anul 2012

În baza recomandărilor experților FMI, luând în considerație rezultatele obținute în anul 2011, a fost modernizat Programul de Conformare pentru anul 2012.

Pe parcursul a 10 luni 2012, cei 1847 de contribuabili selectați în baza modelului de risc, asupra cărora au fost aplicate măsurile Programului de conformare au majorat încasările la bugetul public național cu 34% sau 99,1 mil. lei, comparativ cu perioada similară a anului precedent, inclusiv:

- cei din industria prelucrătoare - cu 53% sau 31,7 mil. lei;

- cei din comerțul cu ridicata și amănuntul – cu 28% sau 54,2 mil. lei;

- cei din transporturi și comunicații – 33% sau 13,2 mil. lei.

De asemenea, printre sarcinile de bază propuse în program și care considerăm că au fost atinse sunt:

- asigurarea că contribuabilii mari dispun de informațiile și sprijinul necesar pentru a se conforma obligațiilor fiscale;

- analiza permanentă a riscurilor pe ramuri;

- cooperarea internă și externă în vederea schimbului de informații referitoare la activitățile contribuabililor mari;
- ridicarea nivelului calitativ al serviciilor prestate contribuabililor;
- îmbunătățirea capacității SFS și a proceselor de administrare fiscală pentru a lucra cu întreprinderile și reprezentanțele acestora, inclusiv și înțelegerea contextului afacerii;
- acordarea asistenței contribuabililor mari pentru conformarea cu noile măsuri fiscale, și ulterior monitorizarea conformării acestora cu măsurile respective etc.

4. Modernizarea tehnologiilor informaționale:

4.1. *Declarația electronică.* Implementarea serviciului „Declarație electronică”, a contribuit la economisirea timpului contribuabilului de a se deplasa la organul fiscal în scopul depunerii rapoartelor fiscale, precum și excluderea imprimării formularelor pe suport de hârtie, beneficii sesizate de către contribuabili. Beneficiile lansării serviciului nu s-au lăsat așteptate, conform statisticii, pe parcursul anului 2012, prin intermediul serviciului „Declarație electronică”, au fost prezentate 764 576 declarații (42,11 % din numărul total de 1 815 512 declarații fiscale prezentate) de către 21 487 contribuabili, comparativ aceleași perioade a anului 2011, unde 7592 contribuabili au prezentat 46660 declarații, și comparativ anului 2010, unde 789 contribuabili au depus 3026 declarații.

Totodată, ținem să menționăm că începând cu **1 ianuarie 2013** dările de seamă ale plătitorilor de TVA sunt depuse la organul fiscal doar prin intermediul **serviciului de raportare „Declarație electronică”**.

4.2. Implementarea SIA „Crearea și circulația documentelor electronice între Serviciul Fiscal și Instituțiile Financiare” (SIA „CCDE”). SIA „CCDE” prevede executarea în mod electronic a unor proceduri ce țin de administrarea fiscală, care este o cerință a dezvoltării continue și multilaterale a tehnologiilor informaționale. Sistemul reprezintă o componentă a guvernării electronice, bazată pe realizările contemporane ale tehnologiilor informaționale și comunicațiilor, care asigură crearea, prelucrarea, semnarea digitală, păstrarea și transmiterea (circulația) documentelor electronice între Serviciul Fiscal de Stat și instituțiile financiare din Republica Moldova. Printre obiectivele de bază ale sistemului se enumeră: optimizarea procesului decizional; sincronizarea interacțiunii SFS cu instituțiile financiare; utilizarea documentelor electronice; operativitatea și accesibilitatea.

Astfel, începând cu 1 septembrie 2012 (data lansării în exploatare), documentele electronice ce confirmă deschiderea, modificarea, închiderea sau luarea la evidență fiscală a conturilor bancare, suspendarea operațiunilor la conturile bancare, soldul și rulajul mijloacelor bănești pe conturile bancare, și alte documente ce fac obiectul circulației între Serviciul Fiscal de Stat și instituțiile financiare, sunt expediate și recepționate utilizând, în mod obligatoriu, sistemul informațional automatizat de creare și circulație a documentelor electronice între Serviciul Fiscal de Stat și instituțiile financiare. Actualmente, la sistem sunt conectate 14 instituții financiare și 36 IFS teritoriale, inclusiv IFPS. Conform datelor statistice, la data de 25.01.2013, în cadrul sistemului au fost create 79 310 de documente și sunt înregistrați 942 de utilizatori, dintre care 543 utilizatori ai SFS și 399 de utilizatori ai instituțiilor financiare.

4.3. *Instituirea și administrarea Registrului general electronic al facturilor fiscale* – lansat la 1 iulie 2012, în care se înregistrează facturile fiscale cu valoarea totală impozabilă a livrării impozabile cu T.V.A. mai mare de 100 000 lei.

Sistemul este destinat eficientizării relațiilor informaționale dintre contribuabili și Serviciul Fiscal de Stat, prin colectarea datelor din facturile fiscale eliberate de către furnizori. Datorită vitezei înalte de stocare a datelor facturilor fiscale de la furnizori, prin intermediul Registrului, se asigură generarea rapidă a rapoartelor indispensabile pentru luarea deciziilor corecte în cadrul procesului de administrare fiscală, monitorizarea livrărilor care sunt efectuate de către furnizori, cu scopul depistării furnizorilor ce practică

pseudo-activitate de întreprinzător și/sau procurărilor efectuate de cumpărătorii ce practică pseudo-activitate de întreprinzător.

În perioada 01.07 2012 – 17.01.2013 au fost înregistrate 56 882 de facturi de către 3 900 agenți economici, dintre care 1 440 facturi fiscale au fost anulate de către 665 agenți economici.

4.4. *Testarea și perfecționarea conceptului SIA „Contul curent și certificare a contribuabilului”* - Sistem care prevede îmbunătățirea proceselor de administrare a impozitelor, oferirea serviciilor într-o manieră comodă contribuabililor. Scopul principal prevăzut de sistem se axează pe îmbunătățirea administrării fiscale și furnizării serviciilor electronice contribuabililor, prin oferirea accesului on-line la contul său/fișa exact și actualizat, precum și primirea certificatelor privind lipsa datoriilor față de buget.

Totodată, ținem să menționăm că la data de 16 noiembrie 2012 a fost aprobat „Planul de acțiuni pentru implementarea și lansarea sistemului informatic de evidență a contului curent și certificare a contribuabilului”, iar conform planului vizat, sistemul urmează a fi lansat în exploatare experimentală pe parcursul anului 2013 (februarie-martie).

Conform prognozelor, la sistem vor fi conectate circa: 25 000-80 000 de persoane juridice și 7 000 de persoane fizice – utilizatori ai serviciului „Declarație electronică”, și circa 1 000 de inspectori fiscali implicați în activitatea de administrare fiscală și control fiscal din cadrul Serviciului Fiscal de Stat. De asemenea, la sistem vor fi conectate și autoritățile publice centrale (Agenția Achiziții Publice, Serviciul Vamal, Centrul Național Anticorupție etc.).

5. Rezultatelor controalelor fiscale

Potrivit situației din 31 decembrie 2012, în total pe republică sunt luați la evidență 688117 contribuabili, dintre care persoane juridice 111211, gospodării țărănești 517112 și întreprinderi individuale 59794.

În perioada de raportare au fost efectuate 63527 controale fiscale, comparativ cu anul precedent (71900 controale fiscale) ce constituie cu 8373 controale fiscale mai puțin (88%).

Dacă ne referim la controalele planificate efectuate prin metoda verificării totale se constată că numărul acestora s-a micșorat cu 1673 controale sau 45% (1361 în anul 2012 comparativ cu 3034 în anul 2011).

În perioada de gestiune, în rezultatul controalelor fiscale efectuate au fost calculate suplimentar la buget impozite, taxe și alte plăți în sumă totală de **595964,9 mii lei**, inclusiv sancțiuni **344695,0 mii lei**. În comparație cu anul 2011 au fost calculate impozite și sancțiuni (516756,2 mii lei, inclusiv sancțiuni 256392,0 mii lei) mai mult cu **88303 mii lei** sau cu **15%**.

În rezultatul controalelor fiscale efectuate, din suma totală calculată pentru anul 2012 au fost încasate impozite, taxe, majorări de întârziere în sumă totală de 174965,1 mii lei, inclusiv sancțiuni fiscale în sumă de 114305,4 mii lei. În comparație cu anul 2011 s-au încasat impozite și sancțiuni mai mult cu 5355,3 mii lei (103%), inclusiv sancțiuni cu 37402,3 mii lei (149%).

Pe perioada de gestiune de către agenții economici a fost solicitată spre restituire TVA sumă de 1743575,7 mii lei, din care s-a acceptat spre restituire 1429037,9 mii lei sau 81,9 la sută. Această sumă datorează nerespectării de către agenții economici a unor prevederi privind confirmarea documentară a livrărilor la export, cum ar fi:

- lipsa confirmării recepționării mărfurilor prin poștă;
- lipsa confirmării beneficiarului la exportul de servicii;
- achitarea mărfurilor, serviciilor procurate, de la care se constituie sumele TVA trecute în cont altfel decât prin contul bancar.

Totodată, la finele anului de gestiune la examinarea la organele fiscale se aflau cereri de restituire recepționate, dar pentru care decizia încă nu a fost adoptată.

În aceeași perioadă au fost solicitate spre restituire accize în sumă de 73065,8 mii lei, din care s-a acceptat 69143,4 mii lei sau 94,6 la sută.

6. Consolidarea administrării TVA și contracararea fenomenului „firma fantomă” prin:

- Descrierea procesului de înregistrare în calitate de plătitor de TVA și de anulare a plătitorilor de TVA;
- Stabilirea responsabilității personale a șefilor de IFS teritoriale pentru depistarea și contracararea firmelor fantome.

Totodată, în perioada anului 2012 a fost elaborată Concepția Sistemului Informațional Automatizat „Identificarea întreprinderilor care practică activitate tenebră sau pseudoactivitate de întreprinzător”, care urmează a fi aprobat în februarie 2013.

7. Rezultatele executării silită a obligației fiscale

Întru diminuarea restanțelor admise față de bugetul public național, **au fost aplicate pînghiile executării silită a obligațiilor fiscale**, după cum urmează:

- a) au fost ridicate mijloace bănești din casierile agenților economici restanțieri în sumă de 74,7 mil. lei;
- b) au fost încasate mijloace bănești de la conturile bancare ale contribuabililor restanțieri, precum și ale debitorilor acestora în sumă de 299,0 mil. lei;
- c) au fost sechestrate bunuri în valoare de 194,0 mil. lei;
- d) s-au comercializat bunuri sechestrate în valoare de 5,4 mil. lei;
- e) au fost restituite bunuri în rezultatul achitării benevole, în valoare de 48,0 mil. lei;

În total, au fost încasate, în urma acțiunilor de executare silită a obligațiilor fiscale, au fost încasate cu 64,0 mil. lei mai mult sau 17,6%

Concomitent, au fost suspendate operațiunile la conturile bancare la 13267 agenți economici, fiind înaintate 20303 de dispoziții de suspendare.

8. Asigurarea transparenței și asigurarea conlucrării cu mediul de afaceri

8.1 *Lansarea noii versiuni a paginii web oficială a Serviciului Fiscal de Stat www.fisc.md.* În scopul promovării continue a spiritului de conformare voluntară a contribuabililor la declararea și plata obligațiilor fiscale, îmbunătățirea civismului fiscal prin instituirea unui cadru unitar al relațiilor de parteneriat în raport cu mediul de afaceri și cetățeni la data de 01.07.2012, a fost lansată versiunea nouă a platformei www.fisc.md – pagina oficială a Serviciului Fiscal de Stat. Lansarea paginii noii și-a atins obiectivele și așteptările clienților, prin prisma prezentării informației obiective și autentice despre activitățile de bază ale Serviciului Fiscal de Stat; publicării adreselor corespunzătoare și modificările intervenite în datele documentelor oficiale; plasării informațiilor actuale, cu indicarea datei fiecărui caz de publicare a documentului precum și garantarea veridicității, plenitudinii și actualizării informației publicate pe site-ul oficial al SFS.

8.2. *Editarea revistei „Monitorul fiscal fisc.md”* care a contribuit la transparența în administrarea fiscală și expunerea poziției oficiale a IFPS pe problemele impozitelor. Pînă la momentul actual, au fost publicate 6 ediții ale revistei.

De asemenea, au fost îmbunătățite și majorate publicațiile și alte activități de comunicare cu societatea civilă și presa.

8.3. Crearea Consiliului de Conformare al IFPS care are drept scopuri:

- dezvoltarea și promovarea parteneriatului între IFPS, societatea civilă și sectorul privat pentru excluderea sau diminuarea deficiențelor de administrare fiscală;
- majorarea conformării voluntare la legislația fiscală;
- contribuția la creșterea transparenței decizionale a Serviciului Fiscal de Stat, asigurând informarea, consultarea și participarea activă a reprezentanților părților interesate la luarea deciziilor administrative,

elaborarea abordărilor specifice pentru contribuabilii care doresc să se conformeze și pentru cei ce au decis să nu se conformeze.

8.4. În *mass media* au fost publicate 33 comunicate privind informarea publicului larg despre metodele și sursele indirecte, pe pagina Web a SFS au fost publicate 18 comunicate și două bannere informative. de asemenea a fost organizată conferința de presă „Asigurarea echității fiscale prin metode indirecte de determinare a venitului impozabil al persoanelor fizice”.

Au fost organizate 9 ședințe cu privire la prezentarea mecanismului de estimare a venitului impozabil prin metode indirecte și discuții asupra lui, cu Deputații parlamentului (în Comisia economie, buget și finanțe), Confederația Națională a Patronatelor, Asociația Contabililor și Auditorilor Profesioniști, Asociația Băncilor, Banca Națională a Moldovei, Asociația Notarilor, Asociația întreprinderilor din domeniul turismului, Asociația asiguratorilor, Confederația Națională a Sindicatelor.

Pe pagina web a SFS au fost plasate 593 de materiale informative privind modificările legislației, activitatea SFS etc. și 10 bannere informative: „31 martie”, „Conturile trezoreriale pentru achitarea impozitului pe venit”, „Aspectele de aplicare a legislației fiscale în 2012”, „Programul de conformare a contribuabilului în 2012” „Scutiri și deduceri”, „Beneficiați de 15% reducere”, „15 august - Primul termen de achitare a impozitelor funciar și pe bunuri imobiliare”, „15 octombrie - Ultimul termen de achitare a impozitelor funciar și pe bunuri imobiliare”, „Metodele indirecte și venitul tău”, precum și „1 noiembrie 2012 – ultima dată de confirmare a disponibilului”;

9. Obținerea dreptului legal de a utiliza în scopul impozitării persoanelor fizice bogate a metodelor indirecte și crearea unei subdiviziuni separate în acest scop

Conform ordinului Ministerului Finanțelor nr.66 din 15 iunie 2012 „Privind structura organizatorică a Inspectoratului Fiscal Principal de Stat”, a fost aprobată o nouă subdiviziune, *Direcția impozitarea persoanelor fizice*, responsabilă și de administrarea persoanelor fizice cu venituri foarte mari. De asemenea, în baza recomandărilor experților FMI, a fost elaborată Strategia de conformare a persoanelor fizice cu venituri mari pentru anul 2013. A fost aprobat ordinul IFPS nr. 681 din 14 august 2012 Cu privire la aprobarea Planului de acțiuni al IFPS privind mediatizarea aplicării metodelor și surselor indirecte de estimare a venitului impozabil al persoanelor fizice în anul 2012.

10. Elaborarea și aprobarea conceptului de regionalizare a organelor fiscale, fapt care a permis inițierea unui studiu de fezabilitate.

Cu suportul asistenței externe, a fost elaborat proiectul conceptului reorganizării Serviciului fiscal de Stat, care a fost acceptat de Ministerul Finanțelor. În conformitate cu avizul MF SFS urmează să efectueze studiul de fezabilitate a proiectelor structurilor noi pentru a stabili eficiența și a depista riscurile.

11. Activitatea telefoanelor de încredere pe parcursul anului de gestiune

Prin intermediul telefoanelor de încredere au fost recepționate 273 apeluri, însă niciunul nu se referă la comiterea actelor de corupție sau protecționism de către angajații Serviciului Fiscal de Stat. Persoanele care apelează la telefoanele de încredere nu denunță cazuri de corupție, ci alte probleme legate de încălcarea legislației de către contribuabili, atât cu statut de persoană juridică, cât și fizică (lipsa mașinii de casă și control, neeliberarea bonurilor de plată cumpărătorilor, lipsa autorizațiilor de funcționare, a patentelor de întreprinzător, prețuri majorate nejustificativ la producția comercializată, comerțul în locuri neautorizate, încălcarea drepturilor consumatorilor, etc.).

Informația primită prin intermediul telefoanelor de încredere, cu privire la încălcările legislației fiscale efectuate de contribuabili, a fost generalizată și utilizarea în procesul întreprinderii acțiunilor de rigoare.